

Jeg skal i øvrigt, for ikke at spille Tiden, ikke foreløbig udførligt omtale hverken dette eller de følgende Afsnit i det foreliggende Lovforslag, da det er mig bekendt, at en eller maaske to af mine Partifæller, der har været Medlemmer af de paagældende Kommissioner, agter at tage Ordet i denne Sag. Jeg skal derfor afvente, hvad der videre forefalder, førend jeg eventuelt gaar ind paa en udførligere Omtale af de øvrige Forslag. Jeg antager næsten, at jeg vil kunne spare det, idet der paa dette Omraade hersker principiel Enighed mellem de nævnte Partifæller, der ønsker at tale, og mig og for øvrigt ogsaa indenfor Partiet.

Jeg vil dog lige gøre endnu nogle enkelte Bemærkninger, først til § 3. Den omhandler en Fornyelse af Loven om Forbud mod Nedrivning af Bygninger indtil 1. April 1921. I Slutningen af § 3 kræves der, at de Kommuner, der efter Fornyelsens Vedtagelse ønsker at gøre Brug af Reglerne i Nedrivningslovens §§ 1—4, skal indgive fornyet Andragende herom til Indenrigsministeriet, selv om de i Forvejen har Tilsladelsen. Jeg ved ikke, om det er nødvendige at kræve et saadant fornyet Andragende. Man maa gaa ud fra, at de paagældende Kommunalbestyrelser ønsker vedblivende at beholde denne Ret, og naar den Lov, i Henhold til hvilken de har ansøgt om Retten, fornyes, synes jeg, man ganske roligt, ogsaa uden særligt Andragende, kunde lade Retten blive, hvor den nu en Gang laa.

§ 4 angaar jo ogsaa en Fornyelse uforandret med Undtagelse af mindre væsentlige Ting, og noget lignende gælder § 5, hvor der dog er foreslaaet visse Ændringer, som særlig tager Hensyn til de nu herskende Konjunkturer. Det er ikke principielle Forandringer, der foreslaas, saaledes en Forhøjelse fra 10 til 15 og 20 pCt., og det er jo sikkert meget betimeligt. Jeg skal ogsaa paa mit Partis Vegne anbefale dette Forslag til hurtig Gennemførelse, ikke just fordi jeg mener, det er Indbegrebet af fuld Retfærdighed, ej heller Udtryk for saa megen Retfærdighed, som kunde ønskes, men fordi der sikkert i Øjeblikket intet bedre er opnaaeligt. Thi for mig staaer det saaledes, at Princippet i den Lov, som §§ 5 og 6 tager Sigte paa, er forkert. Det er et Princip, som er uheldigt for Kommunerne og langt fra retfærdigt, men der er jo ikke noget Haab om at faa det ændret med den Magtfordeling, der i Øjeblikket eksisterer her paa Rigsdagen og i Samfundet. Staten burde i Virkeligheden bære alle Udgifterne ved Bolignødens Afhjælpning, det vilde

være retfærdigt og rimeligt, og derved vilde Byrderne kunne fordeles paa den mest retfærdige Maaade. Nu faar Kommunerne efter den Ordning, vi har her, i høj Grad uensartede Byrder, og jo mere en Kommune anstrenger sig for at afhjælpe Bolignøden, des større Byrder faar den, des mere uoverkommelige bliver Udgifterne, idet man saa strømmer til fra alle Sider for at nyde godt af de Kraftanstrengelser, som en saadan Kommune gør paa en Tid, hvor der overalt i hele Landet hersker Bolignød. Kommunerne skal yde lige saa meget som Staten, og det er en meget stor Byrde, der her paalægges dem, en Byrde, der bliver følelig og i mange Tilfælde uoverkommelig, medens mange Kommuner aldeles ingen Udgift har paa dette Omraade. Og her er det jo særlig Landkommunerne, som i stor Udstrækning slipper fuldstændig fri. Jævnt store Bykommuner har i de senere Aar maatte ofre mange Millioner til rent kommunalt Byggeri foruden Tilskud. 4—5—6 Mill. Kr. er ikke ualmindeligt, og de Tilskud, som de maa yde, for at Statstilskudene kan komme til at flyde til andre Byggeforetagender, tynger ogsaa meget haardt paa saadanne Kommuner. Det burde de være fri for, der burde ingen særlige Byrder lægges paa saadanne Kommuner, det burde være Staten, der afholdt hele Udgiften, saaledes at alle kom til at være delagtige deri, ogsaa Landkommunerne og de Borgere, der bor ude paa Lanet, hvor man ikke bygger. Det var et simpelt Retfærdighedsprincip, thi Bolignøden er en Kalamitet af en saadan Beskaffenhed, at den i ganske særlig Grad kunde gøre Krav paa Landsafhjælpning. Baade af Hensyn dertil og af Hensyn til Byrdernes Fordeling er Princippet i den Lov, der her foreslaas fornyet, uretfærdigt. Dette skalsiges, selv om man, tvunget af Omstændighederne, ikke kan faa noget bedre og derfor er nødsaget til at anbefale Forlængelse af Lovens Gyldighed, saaledes som det foreslaas i det her foreliggende Lovforslag.

I Modsætning til, hvad der er Tilfældet i den nugældende Lov, nævnes der i det foreliggende Lovforslags § 6 en bestemt Sum, og denne Sum er sat til 10 Mill. Kr. Det er jo ikke meget til denne store Opgaves Løsning, jeg synes oven i Købet, det er meget lidt, sælig naar man ser paa Bilag 32, hvoraf det fremgaar, at der for kort Tid siden manglede omtrent 34 Mill. Kr. til Færdiggørelse af allerede paabegyndte Byggefotagender. Overfor et saadant udækket Krav forslaar 10 Mill. Kr. ikke saa forførdelig meget. Dette Beløb burde være langt